

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.6. Vt facilitatem euincamus qua à Deo nos elongamus, se nobis præbet
in SS. Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

pere dilexistis, quod ipse donorum telatus est excellen-
tiam, quibus illum statim cumulavit, quae
praeteritis vique modo ita fuerunt superiora, vt
in admirationem rapuerint ea cognoscentes.
Quinimo à longe illa dignoscens David lumine
collustratus Prophetae, ait: *Non sicut taliter om-
ni nationi, & iudicia sua non manifestant eis:*
nullam etenim nationem ita Deus extulit vt il-
lam participem redderet nobilissimi sui sangui-
nis, quem dum illi ad eius pro, inat exaltatione;
ad itatum ascendit supremum, qualis est populi
Christiani, qui ipsum gaudet privilegij, quibus
Diuitias: quando quidem eo accesserit vt esset
Deus, si non ex natura saltem ex gratia, cum
fructus eius in hunc finem Christus Domi-
nus.

Progenies sponsae suae Ecclesiae illustris, ea
est quam illi tribuit in nobilitate sanguinis sui,
quem eius gratia profudit, illi communicavit
privilegia sua, imo & conditiones Dei: cum il-
lam sanctam reddiderit immaculatam, non ha-
bentem rugam aut imperfectionem qua vilescer-
et: hos illi titulos attribuit D. Paulus, quando
faciens de illa mentionem dege eius nobili-
tate quo Christus illam vt sponsam suam
deceat, ait: *Christus dilexit Ecclesiam & tradi-
dit semetipsum pro ea vt illam sanctificaret: & ti-
tulos exponens quos ex eius nobilitate con-
quisiuit, addit: Vt exhiberet ipse sibi gloriosum Ec-
clesiam, non habentem maculam aut rugam aut
aliquid huiusmodi, sed vt sit sancta & immaculata.*
Haec sunt nobilitas quam illi concessit, & in il-
lam sibi proprios transfudit titulos, vt alio loco
declarat idem Apostolo, quos illi Christus sponsus
eius tribuit, suo sanguine illi communicatos:
Lanctis aqua in verbo, proprios ingenitae sibi
nobilitati: *Tulus decebat vt esset nobis Pontifex
sanctus, innocens, impollutus.* Et eadem phrasi D.
Petrus de pretio loquens nostrae redemptionis,
pretioso nimirum Christi sanguine, illius memi-
nit, eisdem illum titulis honorans: *Sed pretioso
sanguine agni immaculati Iesu Christi.* Secundum
hanc nobilitatem filios suos fideles Christus di-
ligebat: vt autem ab illa non deficerent alijs non
permittere illos quam sponsae suae Ecclesiae nutri-
ri videret Ss. scilicet Sacramento, in quo dum se
Deus ipse tradit, illos Dei conditionibus & Di-
uitis adornat inclinationibus.

Alius filius Deo gentis populus fuit Iudaic-
cus, illum nutrix commendavit alendum nem-
pe Moyse. *Porta enim in sinu suo, sicut portare so-
let nutrix infantulum.* Porro alimentum hos quo

illum nutrix illa alebat, terrenum fuit: quam-
vis enim Moyses sanctus fuerit, vt homo, tamen
inclinationes Iudaeis infudit hominum: terrenae
affectus iuxta nutrimenti qualitatem: *Bona terra Isr. 1. 19.*
comeditis, & cum terminos transgressi sint quos
illis Deus praefixerat, nec promptam illam ler-
uauerunt erga Dei voluntatem obedientiam, qui
illos nobilitabat, non procefferunt secundum no-
bilitatem familiae hereditariae illius nobilis pro-
genies, qui creauit illos deditque esse naturales:
& ita illo nutrimento à Patris sui Dei nobili-
tate degenerarunt: cum terrenis insecti
prodierint inclinationibus. Verumtamen nõ pa-
titor populum Christianum alijs quam sponsae
suae Ecclesiae lactari vberibus, vt ex illis sanctita-
tis eius trahens nobilitatem, in omnibus Chri-
sto patri suo assimiletur: idcirco se nobis praeb-
et in cibum quatenus ipsum nobis incorpo-
rantes & ipso manente in nobis, ex eius alime-
to Diuinitas renascamus clari conditionibus & in
nostris inclinationibus diuini magis quam hu-
mani videamur: *Et in me manet & ego in illo.* Et
cum Deus vt pater amantissimus se nobis tra-
dat, nos ipsi velut amantissimi filij eo modo nos
illi tradamus, vt alia in nobis non audeat defi-
deria nisi Patris nostri Dei.

*§. 6. Ut facilitatem euincamus, qua à Deo
nos elongamus, se nobis praebet in SS.
Sacramento.*

Probat D. Thom. quod ratio propter quam
tam facile homo peccet, quandoquidem
cum sit actus rationi contrarius, videatur
quoque esse debere naturae rationali contrarius,
& consequenter magnam inde difficultatem or-
rituram in eius executione vel admissione, quod
ratio inquam sit, quia homo naturae sensitiuae
magis quam rationalis sequitur inclinationem:
& cum ex illa procedant peccata, idcirco maio-
rem in ipsis facilitatem experitur: & huius ad-
equatam proferens rationem ait: *Quia per opera-
tionem sensus homo peruenit ad actus rationis. Ideo
plures sequuntur inclinationem naturae sensitiuae
quam ordinem rationis. Incipit homo ordinem
sequi rationis per actus naturae sensitiuae: idcirco
promptorem se sentit vt sequatur illud ad quod
illa mouet illum & instigat. quam illud quod
distante ratione didicit: quia maior indubie fa-
cilitas inuenitur in aliquid incipiendo, quam
prosequendo donec ad finem eius peruenias: &
cum*

XIII.
Nos ce-
go ab e-
ius non
degene-
remus
nobilita-
te.

20
1. 2. q. 7. 1.
ar. 2. ad 1.

II.
Ratio ob-
quam ho-
mo tam
facile
peccat.

eum via sit leuior, multi illam perambulant : & sicut per actiones carnis & sanguinis nos ab actionibus elongamus spiritus, cum Deus spiritualis sit & spiritus purissimus, ita maximam reperit homo facilitatem in elongando se à Deo, secundum quod maior est facilitas qua ad illa fertur quæ sunt spiritui contraria, quales sunt inclinationes carnes, sunt enim naturæ inferioris & sensitiue, per cuius opera iter semper aggredimur ad spiritualia. Luculenter hoc expendit D.

Ro. 7. 17. Paulus: Video aliam legem in membris repugnantem legi mentis meæ, & captiuum me ducentem.

Quædam in parte inferiori membrorum meorum, nimirum in parte appetitus mei, sensitiui violentia reperitur, quam in me sentio, quæ tantam mihi vim infert, ac si vi legis me suæ haberet dispositioni subditum: nam non obstante repugnantia quæ velut ei contraria, à ratione illi opponitur, quasi me ducit captiuum vt illam sequatur, & hanc omittam: nam cum lex rationis ac partis superioris me potius deberet impellere quam illa: tamen nescio quantum illa vim mihi inferat, vt me post se trahat, malum certe cuius me pœnitet: & inde facilitas oritur qua illi promptus obediō: quamuis enim secum rationis inuoluat repugnantiam, in me tamen se prœdit multo fortius: quandoquidem eius inclinationes me quasi captiuum abripiant: *Et captiuum me ducentem.*

III. Captiuus qui in terra natiuitatis suæ quietus manet & tranquillus, quando à tyranno captiuatur & inuis abducitur extra patriam per iter quod non desiderat, & quamuis repugnet, ad illud tamen compellitur quod renuit, & velut qui ex violento facit voluntarium, maiorem inuenit facilitatem in sequendo illud quod ei permittitur, quam hoc quod vi adactus ipse vellet. Bone Deus quam fortiter ad se trahit caro & sanguis, vt videatur nos ducere velle coactos illis inclinationibus quas ex carne trahimus iuxta sollicitudinem & vehementiam qua nos ad se pellicit & abducit, ac quasi in omnibus se Deo opponit: *Caro concupiscit aduersus spiritum:* videtur nos à Deo separare, & quamuis ratio detinere nos velit, vis tamen eius inclinationis nos abducit velut captiuos extra terram nostram naturalem, statim nimirum rationis, quæ dicitur Deum rebus omnibus anteponendum: & quandoquidem in hoc repugnantiam sentiamus, atque in illo nedum facilitatem, sed certo quodam modo impulsum qui nos vrget, mouet & sollicitat: facile nobis est à Deo nos elongare vt carnis obedi-

mus appetitui: & quodlibet eius habetur vt minus, nisi in nobis experientiam capiat, qua nos secum rapiat, & obtineat summa facilitate quod desiderat.

Vt video graues cōtra nos querimonias Deo exponit in persona Ephraim: illum etenim de minimis reprehendens facilitate, quæ se à Deo separaret, hac admirabili vniuersi similitudine Ephraim quasi ausi auolauit. Considerat Ephraim bonam operum affluentem quibus ex Dei benedictione plurimum indies augebatur: Ephraim namque ut dicitur, quibus augmentum interpretari propter bona quibus illum Deus auxit & benedixit: eo modo quod aues in medio consistunt ingentis cumuli frumenti, quæ ex mero pipientes gaudio ex terra frumenti abundantia, comedunt & secure delectantur, quod illis hæc non possit abundantia deficere: nihilominus quantumvis ibi recedant & exsiliant ob præsentem alimentum mensuram stratum, si manus complodas, vel periculum aduertant se inclinantem vt lapidem accipiat, quoniam si vel brachium moueas, quam cito uolant, imminenti illis hosti immemores, quoniam abdem fruebantur? nec hoc æstimant quod habentes certum ibi alimentum, nõ opus illis esse alio quætere, quod habent ibi securum, & alii non haberent nisi multo labore, & flocepelecerent hæc quietem locum illum suæ recreationis deserunt, fugiunt & per æra disperguntur, ad quod sufficiens fuit res tantilla vt motus est hinc vel strepitus manuum persecutionis. Omnes sperant quærent: Deoiales accedunt Ephraim augmentum significat, & quæ tanto ex Dei donis cumulat vt Christianus? Quis sic effere potest beneficia à Deo sibi collata vt nos Christiani? Quis ita securum habet in Deo suis necessitatibus remedium vt possunt & habere debent fideles? Nihilominus tanta licet in Deo habet, & abundantia misericordiarum eius summe potantur gaudio, & quiddid desiderate possent obtineant: res quælibet futillissima à Deo eos potest elongare: *Quasi ausi auolauit.* Quis se à Christiane in fugam coëgit? Rex nihil, vna mulieris vestimentis strepitus, percussio vel minima caleci alterius, representatio ter minoris quæ delectatio in tomnis habita, signum aliquod venditiæ iniuriarum, motus lucri pauperis licet impendio sanguinis, verbulum leuadmodum illud dictum, modicus oris aer quo passim illi obtruditur.

An esse aliquid potest vilius? Hoc tamen valet à Deo separare & obliuionem indirecte

tate bonorum abundantia: quanta in Deo frue-
 ris, vique memoria expellas ingentia beneficia
 quae quotidie recipis an possibile est quod hae
 fustilia memoria tibi eripiant tanti momenti
 bonorum, vt hae propter illa deseras impru-
 denter? Vnde iustam Deo contra te expostulan-
 di materiam praebes: *Ephraim quasi avis auclap-
 sit* Argumentum profecto evidens nimis faci-
 litatis qua nos à Deo separamus. Hec dolen-
 dum nimium nostrum infortunium: *Infolix ego
 homo quis me liberabis de corpore mortis huius?*
 Hec miserum me, quis me ab hac expediet mi-
 seria? Nostri quis? Caro & sanguis Christi, Deo
 in illis manente, teque illum recipientem, tu in il-
 lo manebis & sicut ex te ipso facile non poter-
 ras te separare, per hoc poteris illam obtinere
 facilitatem, qua nunquam à Deo te separet: *Qui
 manducat carnem & bibit vinum sanguinem
 in me manet & ego in illo.* Illa de causa in SS.
 manet Sacramento, quo hanc nostram euincat
 facilitatem elongandi nos à Deo: etenim vt cer-
 tum habeo si semper illum habeamus nobis ita
 proximum, difficile illam nobis fore à diuina es-
 sentia separationem: sicut maxime arduum
 foret cuilibet creaturae ab ultimo suo sine separa-
 rati, eamque extra naturae suae centrum ab-
 duci.
 Nostrum omne bonum in ymione cum Deo
 consistit, sicut & creaturarum omnium cum cen-
 tro suo: & eo modo quo tunc quiescit creatura
 quando in suo exiliter centro sineque suo con-
 iungitur vltimo, nempe Deo, cum ipse sit animae
 nostrae centrum, eiusque finis vltimus: ita tunc
 maxime securam reputabimus eam, quando Deo
 maxime fuerit coniuncta: sicut autem nulla ita
 potest illi coniungi, sicut ea quae illum in se reci-
 pit: aditro vt bonum nostrum nobis assera-
 mus, & maximam statuamus difficultatem in
 separatione ab eo, se totum nobis tradit, vt illum
 recipiamus, & viuat in nobis, sicut nos in illo. *In
 me manet & ego in illo.* Deus est vita nostra. *Ego
 sum via veritas & vita:* quam nunquam ita se-
 curum habebimus, quam dum Deo fuerimus
 copulati, & existente illo in SS. Sacramento, in
 quo totus Deus nobis erogatur, iam in illo vi-
 tam nostram gaudemus securam. Deus est ipse
 diuina, habetque omnes in manu sua. *Et in fini-
 tis eius diuina & gloria:* & nunquam illis cer-
 tatis precietur, quam dum in SS. Sacramento eo
 modo Deo nos viuimus, vt in illo maneamus: *In
 me manet & ego in illo.* Et tandem in Deo finis
 est & nostrorum complementum desideriorum,

ac summum bonum quod vacuum nostrum po-
 test implere: tunc autem illud cumulate plene-
 que possidebimus, quando in SS. Sacramento, ita
 nos gaudebimus vntos illi sicut nobis ille con-
 iungitur. Cum ergo tam immensam donorum
 Dei copiam hauriamus in hoc diuino Sacra-
 mento, vbi tota certitudine Deum complecti-
 mur Sacramentatum, nunquid vt certam habe-
 bimus vincendam facilitatem qua nos à Deo se-
 paramus? nunquid dicemus Sacramento hoc
 quodlibet ablaturum impedimentum quo tanti
 boni gaudii possemus privari?
 Hoc nobis exposuit Christus in praefatis ver-
 bis. *In me manet & ego in illo.* Sæper insigne ali-
 quod mysterium explicaturus his vntis verbis, *Quid sit,
 D. Ioann. In me manet Nam* praterquam quod manere
 D. Ioan. etiam illis vsus fuerit in suo Euangelio: in aliquo.
Manete in me & ego in vobis, & etiam sæpius in *Epist. 1.*
 alijs locis illis vtitur: nam multoties in Epistolis
 hae scribit: *Qui manet in charitate, in Deo man-
 et, & Deus in eo,* & statim eundem terminum
 iterato legimus: *Vt maneamus in illo.* Non dubito
 quia magnum hic lateat Sacramentum, cum totis
 repetatur: Quia Deus nostrum est omne bo-
 num, eius securae gaudii possessio, quo finis pos-
 sumus, consistit in esse Deo vicinum, ita vt quan-
 to nobis illum habemus viciniorem tanto bonis
 cumulabimur abundantioribus: *Mibi autem ad. Ps 71. 126*
habere Deo bonum est. inquit Dauid, iudicans tan-
 tum esse bonorum cumulum quo ex vicinitate
 cum Deo fruebarur, vt singulis non praesumat
 nomen imponere, sed illa quasi cumulatum pos-
 sidens, dicit se illis gaudere, Deo dum vicinus
 adheret: & quemadmodum qui se à bono sepa-
 ret, non potest non in omnia prolabi malorum
 infortunia, ruinam suam & naufragium: ita simi-
 liter qui se à Deo separat quid speret, imo quam
 non timeat euerfione, ruinam & calamitatem?
Ecce qui elongant se à te, peribunt. *Ps 71. 27.*
 Vt igitur D. Ioan. significet nos omne bonum
 comitari, dum Deum in SS. Sacramento recipi-
 mus, atque ab illis omnibus liberari infortu-
 nijs, hunc terminum assumit: *In me manet & ego
 in illo:* vt tanto laboremus diligentius semper
 eam Deo vnti, vt propter quodlibet etiam tra-
 ximi momenti, ab illo nos minime separemus:
 quandoquidem impossibile sit facile nos malum
 sequi omittendo propter illud boni incremen-
 tum, & hic dum communicantes ita Deo appro-
 ximamus, vt maneat in nobis & nos in illo,
 quod quid boni hic lateat, nobis promittitur atque
 per illud cessat facilitas nos à Deo separan-
 di.

23 IX.
 Quod sit,
 D. Ioann. In me manet Nam
 D. Ioan. etiam illis vsus fuerit in suo Euangelio: in aliquo.
 Manete in me & ego in vobis, & etiam sæpius in Epist. 1.
 alijs locis illis vtitur: nam multoties in Epistolis
 hae scribit: Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo,
 & statim eundem terminum iterato legimus: Vt maneamus in illo.
 Non dubito quia magnum hic lateat Sacramentum, cum totis
 repetatur: Quia Deus nostrum est omne bonum, eius securae gaudii possessio,
 quo finis possumus, consistit in esse Deo vicinum, ita vt quanto nobis illum habemus
 viciniorem tanto bonis cumulabimur abundantioribus: Mibi autem ad. Ps 71. 126
 habere Deo bonum est. inquit Dauid, iudicans tantum esse bonorum cumulum
 quo ex vicinitate cum Deo fruebarur, vt singulis non praesumat nomen imponere,
 sed illa quasi cumulatum possidens, dicit se illis gaudere, Deo dum vicinus
 adheret: & quemadmodum qui se à bono separaret, non potest non in omnia
 prolabi malorum infortunia, ruinam suam & naufragium: ita similiter
 qui se à Deo separat quid speret, imo quam non timeat euerfione, ruinam
 & calamitatem? Ecce qui elongant se à te, peribunt. Ps 71. 27.
 Vt igitur D. Ioan. significet nos omne bonum comitari, dum Deum in SS. Sacramento
 recipimus, atque ab illis omnibus liberari infortunijs, hunc terminum assumit:
 In me manet & ego in illo: vt tanto laboremus diligentius semper eam Deo vnti,
 vt propter quodlibet etiam traximi momenti, ab illo nos minime separemus:
 quandoquidem impossibile sit facile nos malum sequi omittendo propter illud
 boni incrementum, & hic dum communicantes ita Deo proximamus, vt maneat
 in nobis & nos in illo, quod quid boni hic lateat, nobis promittitur atque
 per illud cessat facilitas nos à Deo separandi.

di . imo potius illum habendi nobiscum tanto securius.

XI. Explicatur hic locus de SS. Sacramento. Eccl. 15. 3.

Ita nobis hoc affirmat Spiritus S. quando locutus de certitudine qua laborandum nobis est ut Deū nobiscum habeamus absque formidine discendens, sic ait: *Gibabit illi panem vitæ & in intellectu & aqua sapientia potabit illum.* Electis suis Deus cibum porrigit sed panem cælestem, qui vitam largitur & intellectum quoad declarationem mysteriorum fidei: & quid inde boni? *Et firmabitur in illo, & non flebitur, & continebit illum.* firmabitur in Deo: etenim tenebit illum, Divinum hunc panem manducando, sic ut in eius possessione nihil habeat quo cogatur illi tergum vertere: nam illum habens ut luum, difficile admōdū illi erit ab eo se distingere: panē illi vitæ ministrabit, qui vitam mundo largitur, eumque in illa conseruat: *Panis qui dat vitam mundo.* Est similiter panis intellectus, quia nostrum illuminat, ut in eo Deum cognoscamus & lumine fidei eum reuelemus, qui nobis in hoc hanc proponit veritatem: Hoc igitur si in Pane illo mystico consequamur, quid nos potest a Deo separare? Nihil omnino: *Firmabitur in illo & non flebitur.* S. quippe Communionem iustus fortis ita redditur ut fortissimorum inimicorum vires eludat, ut ab illo quod preterdunt haudquaquam allequantur: *Panis cor hominis confirmet.* Panis est cor animique corroborans, ut taliter se in vniōe Dei conseruet, ut nihil sit quod eum possit ab eo separare.

Item 6. 33

Eccl. 10. 16

Mat. 24

Ad. 2. 42

Eccl. 15. 3

Hoc intellexi a Spiritu S. nam explicans discipulorum Christi fortitudinem, qua maximæ mundi potentie ita resistebant, ut potentissimi eius Monarchæ ab eis impetrare non poterint a Deo quoad fidem defectionem, pro qua tormentis subiacebant: hanc Divino huic Pani adscribit. *Erant perseverantes in doctrina Apostolorum, & fractione Panis.* Ex hac igitur illis emanabat perseverantia, constantia, & fortitudo in vniōe cum Deo ut nihil possit ab eo illos amovere. Et alio quoque loco idem Spiritus S. affirmat: *Reborabitur tristis, & non flebitur:* quod sic explicat D. Bernardus: *Continebit carnis inordinatos motus:* siquidem ex carne procedat facilitas in nobis nos a Deo elongandi: SS. tamen Sacramento motus hi sic reprimuntur, ut hæc facilitas superet, atque in summam converatur fortitudinem ut nihil ab eo nos possit elongare: *Et solus consensus in magnis & sensum in minoribus.* Altissimas nobis infundet cogitationes, in rebus arduis & grandioribus nos faciles efficiet, ut res

Discipulorum Christi fortitudo

ex SS. Sacramento

Et alij quoque effectus.

minima & nullius momenti nos requirere ab actibus repellant insignioribus: ut probant D. Ambro. D. Basil. & Cyprian. de SS. Martyribus: etenim illos adeo conglames firmos totaque in confessione fidei reboravit & in vniōe cum Deo solidavit fortitudo ex S. Communionem: in illa namque Deum semper habebat comitem, cuius præsentia in eis firmavit amicitiam.

§. 7. Excellentiam commendat populo Christiani habere Deum in hoc SS. Sacramento ita sibi vicinum.

Familix alicuius generationis, seu populi nobilitas & eminentia originem suam a nobilitate prædecessorum: ut autem illam primorum parentum cognoscereamus, populi fundatorum, Iudei hæc de se extulerunt opinionem quod populus essent præcipuus, nobilitatis: *Gloriantur se vitam habere Abrahamicam:* si hanc parentum eorum sententiam progerent, a Deo ipsis collitam iuvenimus, dum ipsi maxime sibi familiares excepti, quia erant illi viciniore. Probat D. Chrysolom. eorum que Deus illusterrimam promittit dignitatem & stema, sit illud quo se ipsum promittit, dum proximus est illique quasi lateralis cui fauet. Vratem hanc populi sui fundet in primo eorum parente Abraham nobilitatem, aliud nihil promittit, quo tantum illum euexit, & progeniem eius reddidit illustrem omneque poteros. Opprobriatus ex prælio victor redit Abraham: congratulati ei Deus & laboris promittit mercedem, cum nullam a Rege Sodomorum accipere contentus fisset, licet magnam illi offerret. præter votum Deum: apparet & ait: *Noli timere Abraham: ecce age eharissime, mercedem tibi consentiam omnimode magnam, alijque non conferentiam, quia stema tuū euadat illustrius. Noli timere: ecce Domine: Domine Deus quid labori mihi? Hoc ego queris: Ego protector, tuus: Emeret tua magna nimis. Me ipsum tibi offero ut tuum, & tuum futurus adeo proximus & collateralis, ut me protectorem habeas & præmium. An hoc tibi sufficit: an plures quid postulas quod tibi dære posses? Nec quidem imaginari posses aut desiderare bonum quod hoc non comprehendat expende cum D. Chrysol. præuocem Ego. Qui hic? Vita æterna inuisibilis formodo, salus integra, operis infuita, sine termino requies, bonum, etc.*